

ABSTRAKT

V disertační práci jsou prezentovány metody detekce selektivního chování rybářů v dlouhodobých statistikách českého rekreačního rybářství. Práce je motivována myšlenkou, že především různé rybářské preference nebo postoje vůči lovu konkrétních druhů ryb brání širší aplikaci rybářských dat. Poznání selektivity rybářů je proto především z pohledu ichtyologického výzkumu chápáno jako klíčové. Metody postihující chování rybářů mají navíc potenciál sloužit i v dalších, např. sociálně vědních oborech. Práce sestává z pěti článků z nichž dva jsou publikované (paper 1, 2), další dva přijaté k publikování (paper 3, 4) a poslední (paper 5) je ve stadiu rukopisu před postoupením recenznímu řízení.

První dva články jsou věnované roli masivního lovu kapra. Za použití mnohorozměrných metod je studováno, zda zvýšený výlov tohoto druhu zvyšuje výlov dalších rybích druhů. Časové řady výlovu kapra jsou tak analyzovány jako vysvětlující proměnná, výlov ostatních druhů za stejné období jako závislé proměnné. Dle očekávání, pozitivní vliv úlovků kapra na úlovky ostatních druhů byl prokázán v říčním úseku s nejvyšší očekávanou hustotou kapří násady (paper 1) nebo v údolní nádrži vyznačující se nejlepší dostupností a podmínkami pro vícedenní rybářské výlety (paper 2).

V dalším příspěvku (paper 3) je věnována pozornost rybářským preferencím vůči všem častěji loveným druhům. Mezi dvacetiletými časovými řadami úlovků přibližně sedmi druhů byly hledány signifikantně pozitivní i negativní korelace a tyto byly následně analyzované jako možný signál selektivního rybolovu. Takto byla zpracována data ze čtyř velmi odlišných nádrží a přijatelná vysvětlení všech pozorovaných mezidruhových korelací byla v souladu s hypotézou nalezena v různých rybolovných opatřeních, přístupnosti břehové linie nebo násadovém hospodářství. Vybrané konkrétní závěry byly kvantitativně dokládány v navazující analýze individuálních dat v člancích 4 a 5 (paper 4, 5).

V těchto člancích byly analyzovány sumární roční úlovky jednotlivých rybářů (paper 4) či dokonce jednotlivé úlovky z odevzdaných lístků (paper 5) s cílem prokázat, zda pozitivní korelace mají alespoň teoretický základ v selektivním chování rybářů. Toto bylo skutečně v jednom z obou článků (paper 4) prokázáno, neboť se podařilo identifikovat dostatečně početnou skupinu rybářů, kteří se během roku zaměřují na lov právě vzájemně korelujících různých druhů. Nicméně, hypotéza, že tato skupina rybářů sestává z prázdninových návštěvníků s nízkou specializací a selektivitou byla v zamítnuta (paper 5).